

κάμη εἰς ἐναντίον ἐξ ; Ἠκούσαμεν τὰς φωνάς του, ἀλλὰ δὲν τὸν εἶδομεν ἐπανερχόμενον.

Ἐπὶ τέλους ἐφθάσαμεν εἰς τὸν ναὸν. Αἱ δύο στήλαι αἰτίνες ἴστανται ὄρθιοι καὶ τὰ πολυάριθμα ἐρείπια τὰ κατὰ γῆς κείμενα πρὸς αἰζοῦσιν ἐντελῆ τύπον τῆς ἀρχαίας ἰωνικῆς τάξεως. Οὐδὲν ἀπλούστερον καὶ ὠραιότερον τῆς περιφερείας τῶν κοσμημάτων τῶν ὁποίων αἱ χαρίεσαι σπειριεῖδεις γραμμαὶ ἐκτυλίσσονται εἰς τὰ δύο πλευρὰ ἰωνικοῦ κιονοκράνου εἶναι τῷ ὄντι ἀπεικόνισμα στίχου Ὀμηρικοῦ. Ὁ Merimée ζωγραφίζων αὐτὰ τὰ κοσμήματα μοι ἐπεδείκνυε τὰς λεπτοτέρας καλλονάς τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, τὴν ὁποίαν ἐκτιμῶ ὑπερβαλλόντως. Ἐφείλκυσε δὲ ἰδίως τὴν προσοχὴν μου ἐπὶ τῆς ποικιλίας τῶν στολισμῶν ἐκάστου κιονοκράνου τῶν ὁποίων οὐδὲν ὁμοιάζεν ἐντελῶς πρὸς τὸ ἄλλο καὶ εἰς τὸν ναὸν τῆς Κυβέλης εἰς τὰς Σάρδεις, καθὼς καὶ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὴν Μαγνησίαν. Ἀνεῦρον ἐκεῖ τὴν ἐλευθερίαν ἐκείνην τῆς Ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας, ἥτις δὲν κατέστρεφε ποσῶς τὴν ἐνότητα, ἀλλὰ παρῆγεν ἁρμονίαν ζωηρὰν καὶ ζῶσαν.

Τοιαῦται εἶναι αἱ στήλαι τῶν ἰωνικῶν ναῶν, ἐκ δὲ τοῦ λεπτοῦ τούτου χαρακτηριστικοῦ, ὥς καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων φαίνεται ὅτι ἡ τέχνη τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἐξαίρετον ἀπεικόνισμα τῆς ποιήσεώς των. Μὲ λύπην μας ἀπεχωρίσθημεν τῶν ὠραίων τούτων ἐρείπίων, διὰ νὰ δροσίσωμεν τὰ χεῖλη μας ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ Πακτωλοῦ, τὸ ὁποῖον ῥέει εἰς τοὺς πόδας τοῦ ναοῦ. Ὁ Πακτωλὸς, τὸν ὁποῖον ὁ Σοφοκλῆς ὀνομάζει μέγαν εἶναι βυάκιον σήμερον.

Ἀφοῦ εἶδομεν τὴν Ἑφεσον, τὴν Μαγνησίαν, ἀφοῦ διέβημεν τὸν Τμῶλον, ἀνέβημεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῶν Σάρδεων, καὶ ἐπίομεν ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ Πακτωλοῦ, τὸ ὁποῖον φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ μᾶς κάμει πλουσιωτέρους, ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς Σμύρνην, διὰ νὰ προφθάσωμεν τὸ ἀτμόπλοιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ νὰ ἐπανεύρωμεν τὸν συνταξιδιώτην μας Κ. Λενορμάν, τοῦ ὁποῦ πολὺ χάρις ἠεθάνθημεν τὴν στέρησιν τοῦ βλέμματός του καὶ τῶν γνώσεών του, καὶ τὸν λόγιον συνεργάτην του Κ. de Wille. Τοῦτο λοιπὸν ἐπράξαμεν ἐν μεγάλῃ ταχύτητι, ὥστε μετ' οὐ πολὺ ἐπανεῖδομεν τὰς θελκτικὰς πεδιάδας τὰς ὑπὸ τοῦ Μέλητος ἀρδευομένας, τὰ ἐκ βοιῶν δάση, θάλαμιν ἀληθῶς τερπνότατον, τὰ ὁποῖα ἀναμνηστικέουσι τὰ ἐκ λεμονεῶν δάση τοῦ Σορβέντου, ἐχαιρετήσαμεν ἐκ νέου τὸν θαυμάσιον ὄρμον τῆς Σμύρνης, τὴν μεγαλοπρεπῆ κυττῖδα τοῦ Ὀμήρου καὶ ἀνεχωρήσαμεν.

## ΠΟΙΗΣΙΣ.

### Η ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΜΑΡΤΙΟΥ.

Ὁ Ἄρης ἐσάλπισε

Τὸν μέγαν ἀγῶνα,

Καὶ πάλιν μᾶς ἔφερε

Τῆς δόξης τὸν κλῶνα,

Καὶ εἶπε χαρμόσυτος.

Λάβετε αὐτόν!

Καὶ εἶπεν— Εἰς θάσκανα

Ἑλλάς, ἐκοιμάσο,

Πεινώσα, βρακένδυτος

Εἰς ὄρ' ἐπλανάσο,

Τὸν τάφον σου ἐβλεπες

Ἐμπρὸς ἀνοικτόν!

Πρὸς ὅλους ἰκέτιδας

Ἐτεινες χεῖρας,

Οἱ γόοι σου ἔφθανον

Μεγάρων τὰς θύρας

Τὸ δάκρυ σου ἔλουεν

Ἀλύσεις πικράς.

Πλὴν οἱμοὶ! τὴν δύστηνον

Σὲ ἄφησαν μόνον

Νὰ στένης, νὰ τήκεσαι

Ἐν μέσ' ἀλγηδόνων,

Σ' ἐπότισαν κύλικα

Ὀδύνης, ἀρᾶς...

Ἑλλάς, δὲν ἀπέθανες,

Ὦ! πνέεις ἀκόμιν,

Ἡ ὥρα σου ἔφθασε,

Μὲ φλέγον τὸ ὄμμα

Ἀσπάσου τῆς πίστεως

Τὸν σώστην σταυρόν.

Μ' Ἀρχίνον σάλπιγγα

Τὰ τέκνα σου κράζε,

Λαβὲ τὴν σημαίν σου,

Τὰ ὅπλα σου δράζε,

Καὶ τρέξε, καὶ ὀρμησον

Κατὰ τῶν ἐχθρῶν!

Ὦ! δίωκε ἄφοβος

Βαρβάρων τὰ σίφη,

Ὦ! κτύπα θανάσιμα

Μὲ ξίφος εἰς στήθη,

Ἀγάλλου, θριάμβευε

Ἡρώων πηγῇ!

Ἑλλάς, σὺ ἡ δόξα μου  
 Καὶ τὸ καύχημά μου·  
 Εἰς σὲ τὴν ἀσπίδα μου,  
 Εἰς σὲ τ' ἄρματα μου,  
 Μὲ σὲ τὰ οὐράνια,  
 Μὲ σὲ καὶ ἡ γῆ!»—

Κ' ἡγέρθη πανίσχυρος  
 Ἡ πρὶν κολασμένη·  
 Ἀλύτεις συνέτριψεν

Ἡ πρὶν δεδαιμένη,  
 Κ' ἐφάν' ἡ περίδοξος  
 Μεγάλη Ἑλλάς!

Κ' ἡ φύσις περίκοσμος  
 Εὐθὺς ἐνεδύθη

Πτηνῶν τὸ μὲνύρισμα  
 Εἰς κήπους ἐχύθη,  
 Τὸ κύμα ἐσάλευσεν  
 Μὲ κλίσεις πολλές.

Καὶ αἶφνης ἐσείσθησαν  
 Τὰ δάση, τὰ ὄρη,  
 Καὶ πάντοθεν ὤρμησαν  
 Δεινοὶ δολοφόροι  
 Μ' ἀστράπτοντα ὅματα,  
 Μὲ ξίφη γυμνά.  
 Τριγύρω ἐτάχθησαν,  
 Εἰς γόνατα πίπτουν,  
 Τὴν βλέπουν καὶ ἐμπρόσθεν  
 Αὐτῆς ὅλοι κύπτουν,  
 Ἐκείνη δ' ἐπάνω των  
 Τὸ βλέμμα γυρνᾷ.

ὦ! λάμπει ἡ ὄψις της  
 Ὡς ἄστρον ἡμέρας,  
 Καὶ πλέουν οἱ βόστρυχοι  
 Χρυσοὶ στοὺς αἰθέρας,  
 Καὶ τρέμουν τὰ μέλη της,  
 Τὸ χῶμα κτυπᾷ.  
 —Μὴ πλέον τὰ δάκρυα,  
 Γενναίως φωνάζει,  
 Ἰδοὺ τῶν τραυμάτων μας  
 Τὸ αἷμα πῶς στάζει,  
 Μ' ἐμὲ ὅστις ἄτρομος  
 Ἑλλάδ' ἀγαπᾷ!

»Μακρὰν οἱ ἀνάγκηδες,  
 Μὲ τρέμοντα πόδα  
 Προσφέρουσιν οὕτινες  
 Τυράννοις τὰ ῥόδα

Τῆς γῆς τῶν ἡρώων μου,  
 Τῆς γῆς τ' οὐρανοῦ!  
 Ζητῶ ἀνδρείοφρονες  
 Υἱοὺς τῶν θυμάτων,  
 Τυράννους νὰ πνίξωσιν  
 Ἐντὸς τῶν αἱμάτων  
 Μ' ἰσχὺν τοῦ βραχίονος,  
 Μὲ ῥώμην τοῦ νοῦ.

»Μ' ἐν βλέμμα ἰδέτε με

Πληγὰς πόσας φέρω·  
 Θυσίαν ἐτέλεσα,  
 Εὐφραίνομαι, χαίρω·  
 Ἡ Σάλπιγξ ἐσήμανε,  
 Μᾶς ἦλθ' ὁ καιρὸς.

Ἐμπρὸς οἱ Θρασύβουλοι,  
 Μ' ἐμὲ οἱ ἀνδρεῖοι,  
 Τὸ σύμπαν περίφοβον  
 Τὸ βῆμά μας σείει,  
 Ἄς τρέμουν οἱ τυράννοι,  
 Γενναῖοι, ἐμπρὸς!

Τὸν κύβον μου ἔρριψα  
 Θριάμβου, θανάτου,  
 Ἐγρᾶφ ὁ ὄλεθρος·  
 Τοῦ πρώτου κ' ἐσχάτου  
 Βαρβάρου, μὲ αἵματα  
 Ἡ γῆ ἄς βαφῇ!  
 Βρυχώμεν ὥς λέοντες,  
 Ὡ σκύμνοι, πηδάτε  
 Τὴν φρίκην, τὸν θάνατον  
 Σπορπάτε, κτυπάτε  
 Εἰς λήθην, εἰς βόρβορον  
 Αὐτὸς ἄς ταφῇ.

Κ' ἡγέρθησαν ἅπαντες  
 Μὲ λάμποντα ξίφη·  
 Ἐμπρὸς της ἐτάχθησαν  
 Εἰς σύμπυκνα στίφη,  
 Τὰς χεῖράς των ἔτειναν  
 Πρὸς τὸν οὐρανόν.  
 Καὶ εἶπον βροντόφωνα  
 Ἐκ βάθους καρδίης,  
 Μὲ δάκρυ εἰς τ' ὄμμα των,  
 Μὲ ἦθος μανίας,  
 Καὶ εἶπον πυρέσσοντες  
 ὦ! ὄρκον δεινόν.

—»Μὰ τ' ἅγια χόματα  
 Αὐτὰ τῆς Παλλάδος,

Μὰ τ' ἅγιον ὄνομα  
 Πατρίδος Ἑλλάδος,  
 Ἐνὸς ὁ ἄπιστος  
 Ἡμᾶς βεβήλοι  
 Μὲ χεῖρ' ἐκδικήσεως  
 Αὐτὸν θά κτυπῶμεν,  
 Τὴν φρίκην τὸν θάνατον  
 Παντοῦ θά σκορπῶμεν,  
 Ἔως οὗ τοῦ Ἀράβος  
 Ἐκλεῖψ' ἡ φυλή!» —

Σκιαὶ τῶν πατέρων μας,  
 Πανόλθιοι σκιρτᾶτε,  
 Τὸ ἔθνος τὸ δύστηνον  
 Ἰδοὺ ἀνιστᾶται,  
 Ἰδοὺ τῶν προγόνων μας  
 Ἡ φίλη αὐγή.  
 Μὰ ὅλα τὰ βάσανα  
 Θυμάτων ἀθόνων,  
 Μὰ τ' ἅγια αἵματα  
 Τοσούτων ἡρώων  
 Ἡ τίγρις εἰς αἵματα  
 "Ω! ναὶ θά πνιγῇ!..

Φρικτῆς ἐκδικήσεως  
 Ἠγέρθη βραχίων,  
 Ἐν μέσῳ ὁ βάρβαρος  
 Θανάτων μυρίων  
 Θά εἴπῃ τὸ ὕστατον  
 Γρικὸν φονικόν...  
 Σκιαὶ τῶν πατέρων μας  
 Πανόλθιοι σκιρτᾶτε,  
 Τὸ ἔθνος τὸ δύστηνον  
 Κινεῖν ἀνιστᾶται  
 Ρομφαίαν ἐλευθέρων  
 Φλογῶν μαγικῶν!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ Ι. ΠΑΠΠΑΖΟΓΛΟΥΣ.

## ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Λεξικὸν τῶν συνωνύμων τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, ὑπὸ Ι. Καρασούτσας, πρὸς χρῆσιν τῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων. Ἐρ' Ἀθήναις 1865.

Ὁ κύριος Καρασούτσας διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ λεξικοῦ τούτου ἀνεπλήρωσε τὸ μέγα κενὸν, τὸ ὅποιον τέως συνηθάνοντο οἱ διδασκόμενοι τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, διότι ὁμολογουμένως ἡ κα-

τάλληλος ἐκλογή καὶ χρῆσις λέξεως ἐχούσης καὶ ἄλλην συνώνυμον δὲν εἶναι ἔργον εὐκόλον εὐδὲ εἰς τὸν εἰδόμενον μίαν τινα γλῶσσαν, πολλῶ δὲ μάλλον εἰς τὸν ἐφιέμενον αὐτὴν μαθεῖν. Διὰ τῆς βοηθείας λοιπὸν τοῦ λεξικοῦ τῶν συνωνύμων εὐχερστετέρα καθίσταται ἡ ἀποφυγὴ τῶν σκοπέλων καὶ ὀμικλωτέρων ἢ μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, ἥτις κατέστη σήμερον γλῶσσα κοινὴ πᾶσι τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς.

Οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς. Δημοσθένους ὁ περὶ Στεφάνου λόγος, μεταφρασθεὶς ὑπὸ Χ. Παμπούκη. Ἐρ' Ἀθήναις 1865.

Ὀλίγιστοι δυστυχῶς τῶν παρ' ἡμῖν λογίων, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, συντελοῦσιν εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν τῶν συμπολιτῶν τῶν οἱ πλεῖστοι τούτων περιορίζονται εἰς τὰς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἢ καὶ ἐν τοῖς Γυμνασίοις ξηρὰς παραδόσεις τῶν καὶ οὐδόλως ἀναλογίζονται ὅτι ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τάξεις ἀνθρώπων μὴ δυναμένων μὲν νὰ φοιτῶσιν ἐς αἰεὶ εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὰ πανεπιστήμια πρὸς ἀκρόασιν μαθημάτων, ἐπιθυμούντων δὲ γὰ ἔχωσά τι καὶ ἐν οἴκῳ πρὸς ἀνάγνωσιν. Διὸ μέγας ὀφείλεται ἔπαινος εἰς τοὺς ἄνδρας ἐκείνους ἐν οἷς καὶ ὁ κύριος Χ. Παμπούκης, ὅστις καίτοι προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, δὲν διανύει ἐν ἀργίᾳ τὰς γηραιὰς ἡμέρας του, ἀλλ' ἀσχολεῖται περὶ τὴν συγγραφὴν διαφορῶν ἐπισημάτων τῇ νεότητι πονημάτων. Νομίζομεν δὲ περὶ τὸν νὰ εἰπωμέν τι περὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ μεταφρασθέντος λόγου. Ὁ λόγος οὗτος θεωρήθη ἀνεκθὲν ὡς τὸ ἀριστοῦργημα τῆς ρητορικῆς, ἔτυχε δὲ μεταφραστὴν ἓνα τῶν ἀξιολογωτέρων διδασκάλων τῆς ἐποχῆς μας.

## ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ.

Τὸ μεθυστικώτερον πάντων τῶν ποτῶν, καὶ ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις ὧν ὁ οἶνος προξενεῖ πλείστην κακηθαρσίαν, εἶναι ἀναντιρρήτως... τὸ ὕδωρ τῆς Αὐλῆς.

\* \* Ἀγχίνους λόγοι εἰς τὸ στόμα ἑνὸς μωροῦ, ὡς καὶ τὰ χρυσὰ νομίσματα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πτωχοῦ, αἰετοῦ γενησὶν ὑποψίαν ὅτι προέρχονται ἐκ κλοπῆς.